

Grzybowski, Michał Marian

Katolickie kaplice dworski oraz miejsca kultu innowierców na Mazowszu w drugiej połowie XVIII wieku [c.d.] : materiały źródłowe z wizytacji kościelnych

Studia Płockie 13, 262-293

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ks. Michał Marian Grzybowski

**KATOLICKIE KAPLICE DWORSKIE
ORAZ MIEJSCA KULTU INNOWIERCÓW
NA MAZOWSZU W DRUGIEJ POŁOWIE XVIII WIEKU**

[c.d.]

(MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE Z WIZYTACJI KOŚCIELNYCH) *

90. KADZIDŁO

1781 AW. 300 k. 20

Nulla publica oratoria aut capellae distinctam dotem ab ecclesia parochiali habentia inveniuntur est tamen ut jam supra dictum est capella S. Onufrii non procul ab ecclesia penes ipsam est caemeterium ibique omnia corpora sepeliuntur in hac capella possunt missae sacrificia celebrari sed hoc rarissimae, fit et fere tantum in festo S. Onufrii.

1783 AW. 311 k. 6

Dysydentów 45, żydów 40. Kaplic żadnych nie ma.

91. KAMIENICA

1775 AW. 299 k. 25

Kaplic ani kościołów osobnych od kościoła parafialnego w całej parafii nie ma. Kaplicy prywatnej we dworach szlacheckich nie ma. Żydzi w tej parafii nie mają synagogi ani żadnych szkół. Innej sekty ludzie w tej parafii nie znajdują się.

1783 AW. 310 k. 201

Lutrów nie ma, żydów 43. Kaplicy żadnej i innego kościoła nie ma. Kaplic prywatnych nie ma i księży innych nie ma. Lutrów nie ma i miejsca dla nabożeństwa ich nie ma, szkoły żydowskiej nie ma, w domach się uczą i w domach nabożeństwo odprawują.

92. KARNIEWO

1781 AW. 303 k. 369

Żadnej kaplicy tak publicznej jako prywatnej w tej parafii nie masz. Żydzi lubo się znajdują po wsiach na arendach, nie mają jednak żadnej szkoły ani swoich obrządków publicznie nie odprawują, gdyż mają tylko o milę w mieście Makowie swoją bóżnicę, tam się zgromadzają i tamże ciała zmarłych grzebią. Żadnych osób religii dysydenckiej w tej parafii nie masz.

1783 AW. 310 k. 108

Lutrów 59, żydów 64. Kaplic żadnych nie masz.

* Wprowadzenie i część pierwsza drukowane były w „Studiach Płockich” t. 10/1982, ss. 261—292.

93. KARNKOWO

1775 AW. 286 k. 31

W parafii karnkowskiej żadnej kaplicy osobno od kościoła ani oratorium publicznego w żadnym dworze szlacheckim nie masz. Lutrzy na Rumunkach Łęskich mają swego szkolnika, który dzieci uczy, do tego się i na nabożeństwo swoje schodzą. Kierkut zaś na polu między lasem od pana wyznaczony i pozwolony, na nim się chować mają. Żydów i inszej sekty oprócz lutrów nie masz.

1781 AW. 275 k. 304

W parafii karnkowskiej kaplicy żadnej od kościoła ani oratorium publicznego w żadnym dworze szlacheckim nie masz. Dysydenci na Rumunkach Łęskich mają swego szkolnika, który dzieci uczy, do tegoż się i na nabożeństwo swoje schodzą. Kierkut zaś na polu między lasem od pana wyznaczony i pozwolony, na nim się chować mają. Żydów się w tej parafii pomieszkańców znajduje na Radziochach arendarz jeden z żoną i czworga dzieci, w Kolankowie także arendarz z żoną i trojgiem dzieci, więcej nie masz.

1782 AW. 309 k. 101

Disidentium 69, hebreorum personae reperiuntur 19. Capellae et ecclesiae nullae. Nullum est privatum oratorium. Dissidentes habent suas devotiones in domibus privatis, hebraei etiam in domibus suis ubi habitant.

1783 AW. 312 k. 86

Disidentium 69, hebreorum 19. Nullum est privatum oratorium. Dissidentes habent suas devotiones in domibus privatis, hebraei etiam in domibus.

94. KIKÓŁ

1775 AW. 286 k. 38

Przy kościele kikolskim żadna nie stoi kaplica tylko w Brzeźnie wsi dobrach JW Rajmunda Rościszewskiego wojszczyca dobrzyńskiego jest kaplica drewniana od dworu na kilkanaście kroków oddalona, okrągła, nie zrujnowana i porządna o pięć ćwierci mili od Kikoła, kleńcem drobnym pobita, w kopule sygnarek. Ta kaplica nader jest w Brzeźnie potrzebna, bo od żadnego kościoła nie jest bliżej o dobrą milę. Na ten rok wyproszony indult, ale ksiądz nie mieszka przy tej kaplicy rarissime kiedy msza bywa. Aparat ma choć podły, ale zgodny do odprawiania sacrificium missae, funduszu żadnego ta kaplica nie ma. Oratoria prywatne inne nie znajdują się po domach szlacheckich w tej parafii. Żydzi w Kikole mają szkołę z kominem wystawioną, w Lipnie się chowają. Plebanowi kikolskiemu szeląga pokładnego nie płacą, co z krzywdą wielką kościoła. Dysydenci w Gradzeniu mają dom prywatny z kominem, w którym schulmajster mieszka i tam się na swoje nabożeństwo schodzą. Cmentarz mają w polu dookoła oparkaniony, za konsensem tylko pana swego, bo o tym pleban ani konsystorz nie wiedział. Tam się wszyscy jak starzy tak dzieci chowają. Ten mają olędrzy Grodzieńscy dawszy niedobry zwyczaj, że dzieci umarłych przy naszym kościele nie chowają.

1781 AW. 304 k. 289

Oratorium publicum czyli kościół we wsi Gradzeniu dobrach dziedzicznych JWImćP Ignacego Zboińskiego exkanclerza płockiego od wielu lat kościo-

łowi kikolskiemu afiliowany i zrujnowany, w przeszłym zaś roku 1780 kosztem namienionego JW kollatora ze wszystkim reparowany. W Brzeźnie do-brach WImcP Rajmunda Rościszewskiego wojskiego rypińskiego jest kaplica drewniana o kilkanaście kroków od dwora fundowana i oddalona w ogrodzie, kleńcem osobnym drobnym wraz z kopułką, w której jest sygnaturka pokryta, na ten rok indult jest, ale ksiądz nie rezyduje przy tej kaplicy, tylko kiedyś niegdyś z Nieszawy bywa, funduszu żadnego nie ma oprócz aparatu chociaż podłego, jednakże zgodnego, w którym się może odprawiać sacrificium missa. Ta kaplica w Brzeźnie nader jest potrzebna, bo żadnego kościoła nie masz tylko o milę dobrą. Żydzi w Kikole mają szkołę drewnianą, dranicami pokrytą i konsens na tę szkołę a Celsissimo Principe loci Ordinario. Dysydenci już nie mają publicznego domu do odprawiania nabożeństwa, że się z Grodzienia wyprowadzili.

1783 AW. 312 k. 91

Disidentium 101, hebreorum 70. Capella publicae prout filias ecclesia in Grodzień murata et sat decenter ornata in qua quolibet die dominico missae celebratur per Felicjanum Kłobukowski O.M.S. Francisci de Skepe. Oratorium privatum ligneum in villa Brzeźno in horto seorsive ab aula situm in quo nulla modo peficit devotio nam non cohabitatur haeres. In villa Kikół hebrai habent suam synagogam et scholam cum consensu loci ordinarii. Disidentes itidem privatum in domo in colonia Grodziensi.

95. KLEMBOWO

1775 AW. 294 k. 15

De scholis parochialibus de regularibus et monialibus et oratoriis nihil narro quia ecclesia haec caret his omnibus.

96. KLUKOWO

1775 AW. 287 k. 40

Kaplic publicznych odłączonych od tego kościoła żadnych nie masz. Prywatna zaś znajduje się we wsi nazwanej Gzy WImcP Kunegundy z Żabickich Radzicki sędziny ziemskiej zakroczymskiej. Msze św. się w niej odprawiają, a z tą żadne abusus ani praejudicia kościołowi parafialnemu żadne się nie dzieją.

1781 AW. 303 k. 505

W tej parafii jest kaplica publiczna nowo wystawiona od JW pana Józefa Radzickiego podkomorzego zakroczymskiego we wsi Ślubowo nazwanej jego dziedzicznej odłączona, milę drogi od parafialnego kościoła, poświęcona przez WJX dziekana nowomiejskiego, w której za indultem JOXImci teraźniejszego biskupa msze św. się odprawują. Żadnego jeszcze dochodu ani fundacji nie ma, tylko porządek przystojny jak się należy do ozdoby jej. Druga zaś kaplica prywatna znajduje się we wsi nazwanej Gaj WJP Kunegundy z Żabickich Radzicki sędziny zakroczymskiej, indult zaś ma od biskupa płockiego, w których msze św. odprawują się osobliwie przez zakonników, lecz przez to żadne nie dzieją się bezprawia ani żadne praejudicia kościołowi parafialnemu. Bóżnic żadnych nie masz ani synagogów i szkół żydowskich ani żadnych oratoriów tak publicznych jak prywatnych, dysydenckich i innych sekciarskich zborów. Cmentarzów i kierutów żydowskich nie masz.

1783 AW. 310 k. 137

Dysydentów innej wiary dusz w tej parafii nie masz, żydów się zaś po karczmach znajduje 11. Publiczna kaplica jedna w Ślubowie, druga w Gaju. Oratorium prywatne jest jedno w Gaju, przy nim nie masz ustawicznego kapłana, ale tylko czasem z Strzegocina przywożą zakonnika do odprawiania mszy św. W tej parafii nie masz żadnej bóżnicy żydowskiej ani innych prywatnych schadzek. Miejsce do nabożeństwa dysydentom nie znajduje się, bo i o tych samych w tej parafii nie słychać.

97. KOBYLNIKI

1775 AW. 297 k. 50

W całej parafii kobylnickiej nie masz kaplic publicznych ani innych żadnych żydowskich szkół, ani synagogów nie masz i żadnych innych religii obcej ludzi.

1782 AW. 309 k. 178

Dysydentów w tej parafii żadnych nie masz, tylko jeden żyd z żoną znajduje się w tej parafii na karczmiu w Bietkowicach. I kaplic publicznych żadnych nie masz w tej parafii ni innego kościoła. Żadnych nie masz oratoriów prywatnych ni kapelanów w tej parafii, żadnych nie masz dysydenckich zborów ni synagogi, ni szkoły.

1783 AW. 312 k. 165

Dysydentów żadnych nie masz w tej parafii. Żydów w tej parafii znajduje się osób w Bitkowicach 2, w Raszewie 3. Kaplic żadnych nie ma.

98. KOLNO

1781 AW. 300 k. 446

Kaplic prywatnych ani publicznych w parafii nie masz. Żydowskie bóżnice, cmentarze i innej sekty, te się nie znajdują.

1782 AW. 307 k. 119

Disidentium 12, hebreorum 62. Capellae non sunt. Oratoria neque privata neque publica sunt. Loca devotionis non sunt.

1783 AW. 311 k. 109

Disidentium 14, hebreorum 106. Oratoria nulla sunt.

99. KOZICZYNEK

1775 AW. 281 k. 45, 46

Żadnej kaplicy nie masz ani też we dworach kapelan nie znajduje się w tutejszej parafii, gdzie i synagogi żydowskiej ani szkół ich nie masz.

1783 AW. 310 k. 19

Dysydentów nie masz w tej parafii, żydów jest 31. Żadnej kapliczki ani kościółka nie masz i takowych miejsców do modlitwy innowierców ani nauki nie masz.

100. KOZIEBRODY

1775 AW. 291 k. 117

W tej parafii żadnych kaplic jak osobliwych od kościoła tak w dworach szlacheckich nie masz ani też żydowskiej lub jakiej innej wiary.

1781 AW. 302 k. 369

W tej parafii żadnych kaplic tak publicznych jako też i prywatnych nie masz i kapelanów żadnych przy dworach szlacheckich żadnych, także bóżnic ani zborów innej religii nie masz.

1782 AW. 308 k. 172

Oratoriów wiary katolickiej ani bóżnic żydowskich żadnych nie masz. Nabożeństwa swoje w szabat odprawiają z całej parafii w Koziebrodach tak, iż ich w kościele słyhać, gdyż blisko kościoła, w święta zaś swoje większe chodzą lub jeżdżą do bóżnicy do Drobina.

1783 AW. 312 k. 114

Oratoriów, kaplic tak publicznych jako i prywatnych żadnych nie ma w tej parafii. Wszyscy parafianie zwykli się schodzić co niedziela i święto na nabożeństwo do kościoła.

101. KRAJKOWO

1775 AW. 291 k. 57

Żadnej kaplicy publicznej, która by była sama w sobie w tej parafii nie masz prócz kaplicy Grzybowa wsi, która indultu nie ma i mszy św. nie bywa.

1781 AW. 302 k. 384

Publicznej kaplicy w tej parafii żadnej nie masz prócz kaplicy wsi Grzybowa, która indultu nie ma i mszy św. nie bywa. Na koniec ani żydzi ani inni dysydenci nie mają takowego domu w niniejszej parafii, w którym by odprawiali nabożeństwa swoje.

102. KRASNOSIELC

1781 AW. 300 k. 25

W Drażdżewie jest kościół albo kaplica publiczna przeze mnie za instrumentem Imć biskupa Szembeka benedykowana, bez żadnego funduszu, sprzętu kościelnego, a metryce ecclesia pożyczka, jest indult na odprawianie. Dziś jest dla żydów pozwolony kierkut i na bóżnice wyznaczone miejsce. Jest tu i luterski kierkut albo antiquo za miasteczkiem na południe nad rzeką.

1783 AW. 311 k. 10

Numerus disidentium 10, hebreorum 115. Capella publica extat in villa Drażdżewo absque omni dote ac supellectili necessaria sed illam amatrice pro necessitate accomodat. Oratoria privata nulla reperiuntur.

103. KRASZEWO

1775 AW. 287 k. 51

W tej parafii granicach żadnej kaplicy ani publicznej ani prywatnej nie masz i żydzi w podobny sposób jako się wyżej wspomniało ani szkół, bóżnicy i synagogy nie mają.

1783 AW. 310 k. 142

Dysydentów nie masz, żydów 42. Kaplic nie ma.

104. KROCZEWO

1775 AW. 299 k. 80

Nulla esse oratoria. Iudei vero suit quidem suum oratorium sed privatum non publicum apud Iudeum Kroczewiensi at caemeterium proprium sint in Nasielsko.

1781 AW. 303 k. 699

W tej parafii żadnej nie masz kaplicy.

105. KRÓLEWO

1775 AW. 287 k. 59

Kaplica ani publiczna ani prywatna nie znajduje się, gdyż w tej parafii nie masz takich dworów, w którychby być mogły oratoria.

1783 AW. 310 k. 144.

Dysydentów nie ma, żydów 25. Kaplic żadnych nie masz.

106. KRYSK

1775 AW. 299 k. 98

Oratoriów publicznych ani kaplic, ani szkół żydowskich, ani bóżnic, ani innych także diversa religionis oratoriów nie masz żadnych, a więc i ten także punkt tym sposobem skraca się.

1781 AW. 303 k. 713

Kaplic żadnych publicznych ani prywatnych w całej tej parafii nie masz. Żydzi w domach swoich swoje nabożeństwo szabasowe odprawują prywatnie, czego im zabraniać nie można, ponieważ by u swych panów protekcji szukali.

1783 AW. 310 k. 205

Dysydentów żadnych w tej parafii nie masz, żydów 28. Oratoriów prywatnych nie ma. Dysydentów nie masz więc i miejsca do nabożeństwa nie znajdują się. Szkoły czyli synagogi żydowskiej nie masz oprócz po karczmach swoje nabożeństwa odprawiają.

107. KRZYNOWŁOGA MAŁA

1783 AW. 310 k. 170

Dysydentów 21, żydów 105. Kaplic nie ma.

108. KRZYNOWŁOGA WIELKA

1781 AW. 303 k. 269

Ani kaplicy publicznej w tej parafii ani prywatnej, w którym dworze nie masz. Żydzi w samej Krzynowłodce mają domostwo w słupy ad instar browaru, w którym swoje żydowskie odprawują nabożeństwo i w jesieni ze wsiów zjeżdżają się. Cmentarza do chowania nie mają tylko do Ciechanowa wywożą się.

1783 AW. 310 k. 85

Lutrow jest 20, żydów 244. Kościoła innego ani kaplicy nie masz. Nie znajdują się kaplice. Dysydenci nie mają oratorium, żydzi zaś we wsi Krzynowłodce swoje żydowskie nabożeństwo odprawują w osobnym domu.

109 KUCICE

1775 AW. 279 k. 108

Kaplic tak publicznych jako i prywatnych przy tym kościele nie masz ani w tej parafii oraz szkół czyli bóżnic żydowskich i innej religii nie znajdują się.

1782 AW. 309 k. 20

Dysydentów żadnych nie ma, żydów żadnych nie ma. Kaplic publicznych ani kościołów w tej parafii nie ma. Prywatnych kaplic ani kapelanów nie masz. Miejsc do nabożeństw ani dysydenckich ani szkoły żydowskiej nie ma.

110. KUCZBORK

1775 AW. 295 k. 71

W całej parafii kuczberskiej nigdzie nie masz kaplicy oprócz kościółka św. Stanisława biskupa krakowskiego za miasteczkiem w polu pod Chojnowo. W Kuczborgu są żydzi bardzo ubodzy, mają małą izdebkę, w której swoje odprawują obrządki żydowskie publicznie. Oprócz wzywyż wyrażonych żydów inszej wiary nie masz nic ani w parafii, oprócz dziesiątka osób religii luterskiej o czym wyżej. Żydzi mają kierchów nad stawem, rowem otoczonym ode dworu, im nadany, na którym się chowają. Żadnego prawa na to nie mają.

1781 AW. 301 k. 669

Jest kościółek pod tytułem św. Stanisława biskupa za miasteczkiem na północ o staj blisko 12, lecz ten bez żadnego jest funduszu znacznie nadrujnowany. Teraz tam jest przy nim cmentarz, na którym grzebią ciała umarłych. W żadnym zaś dworze kaplicy tak publicznej jako i prywatnej nie masz.

1782 AW. 306 k. 174

Błędy Lutra utrzymujących osób jest w miasteczku Kuczborgu wszystkich in nr 13, to jest osób mężczyzn dorosłych 4, niewiast dorosłych 4, małoletnich synów 3, córek 2. Żydów w całej parafii znajduje się osób 63, to jest mężczyzn dorosłych 20, niewiast dorosłych 18, chłopców małych 13, dziewczyn małych 12. Jest kościółek w polu za miasteczkiem św. Stanisława, spustoszały i z gruntu wałący się, bez najmniejszego na reparację funduszu. Dysydenci wyżej wyrażeni żadnego nie mają miejsca gdzieby publicznie odprawiali nabożeństwa. Żydzi zaś jedną wyznaczoną mają w Kosierach izbę do odprawowania swego nabożeństwa, w której razem i szkołę uczą.

111. KUKLIN

1781 AW. 303 k. 280

Kaplic osobnych w tej parafii publicznych żadnych nie masz. Prywatna w dobrach Uniszkach Zawadzkich niegdyś była, ale od wielu lat msza św. w niej się nie odprawuje. Żydzi też żadnych bóżnic ani lutrzy lub kalwini zborów w teje parafii i cmentarzów czyli kierchowów nie mają.

112. KUROWO

1775 AW. 292 k. 141

Żadnej kaplicy tak publicznej jako i prywatnej w tej parafii nie masz. Żydzi znajdujący się w tej parafii nie mają publicznego miejsca do swego nabożeństwa. Innej zaś religii ludzie nie znajdują się.

1781 AW. 301 k. 530

W tej parafii kaplic żadnych ani publicznych ani prywatnych nie masz, ani miejsc takich dla żydów, w których by mogli swoje odprawiać nabożeństwa, gdyż i żydów nie masz oprócz trzech jakom wyżej wymienił, którzy w domach się swoich modlą, tylko na święta swoje do Sierpca miasteczka jeżdżą do bóżnicy. Luterskich ani kalwińskich kryptów także nie masz, gdyż i ich samych w parafii nie masz. A jako dworów żadnych ta parafia nie ma tak tyż i kaplic, które po dworach znacznych zwykły bywać, w tej parafii swego miejsca nigdzie nie mają.

1782 AW. 308 k. 231

Dysydentów takich ludzi ta parafia nie obejmuje, żydów w tej parafii znajduje się 9, to jest w Kurowie w browarze żydówka wdowa z matką i siostrą. W Knurówku w karczynie żyd na arendzie z żydówką, w Rumatowie w karczynie żyd z żoną, w Zglenicach Dużych na karczynie żyd z żoną. Nie masz żadnej kaplicy ani żadnego prywatnego kościoła. Oratoria privata i tego nie masz. Miejsca żadnego do nabożeństwa dla dysydentów nie masz, tylko synagoga i bóżnica w Sierpcu dla żydów, do której podczas świąt swoich zjeżdżają się.

113. LACHOWO

1781 AW. 300 k. 469

Żydzi nie mają w parafii ani przy kościele swoich bóżnic ani kierkutów, jednakże w jednej karczynie podczas szabasów swoje odprawują bałamuctwa wszyscy w powszechności.

1782 AW. 307 k. 125

Disidentium 131, hebreorum 201. Capellae nullae. Oratoria non reperiuntur. Disidentes non habent sua loca devotionis nec haebrei synagogam tantum privatam in Lachowo conveniunt.

1783 AW. 311 k. 114

Disidentium 80, hebreorum 187. Capellae publicae nullae sunt. Loca devotionis disidentium nec non synagoga et schola hebreorum.

114. LEKOWO

1774 AW. 280 k. 37

W dobrach Modle dziedzicznych WImćP Ludwika Krasińskiego generała adiutanta kaplica jest, non patet czy jest konsekrowana. Patronem jest pomieniony WJP generał, który na swoim stole trzyma zakonnik karmelitę z konwentu płońskiego, kapelana indultum procuratum ab Illustrissimo R.H.A. Szeptycki ep. ploc. de data Plociae sub actu visitationis generalis die 12 mensis 7-bris anno Domini 1761 cum subscriptione manus propriae eiusdem Illustrissimi ac impreatione. W teży kaplicy msza św. się odprawia, żadne zaś abuzus nie bywa cum praeiudicio ecclesiae parochialis.

1775 AW. 281 k. 65

W dobrach Modle WImćP Ludwika Krasińskiego generała jest kaplica miłą od kościoła parafialnego lekowskiego odległa, czy konsekrowana nie masz wiadomości. Patronem onej jest pomieniony WJmćP Krasiński, funduszu nie ma żadnego. Sprzęt tej jest przyzwoity, kielich 1, ornaty 2, albów kilka,

mszał 1, lichtarzy 4, obraz malowaniem kształtnym z firankami na Maryi Panny. Sama kaplica w węgiel kształtnie wystawiona. O indult na odprawienie mszy w niej wystarał się tenże Włódp Krasieński generał w konsystorzu pułtuskim w roku przeszłym 1774 miesiąca września vigore cujus msza bywa odprawiona przez ks. kapelana, którego dwór trzyma na swym stole. Żadne stąd nieprzyzwoitości ani praejudicium nie dzieje się. Na to w tej parafii są żydzi prócz których żadnych nie masz za nimi idących różniącą się od katolickiej wiary, sekty nie mają ani szkół ani bóżnic, ani kierutów żadnych.

1781 AW. 303 k. 62

We wsiach Modle zwanej WJP Ludwika Krasieńskiego generała adiutanta Wojsk Koronnych dziedzicznej jest kaplica o milę jedną od kościoła parafialnego odległa, w której pod bytność tegoż rzeczzonego JWP Krasieńskiego przez księdza augustianina konwentu ciechanowskiego była odprawiana msza lecz teraz gdy tenże WJP Krasieński w zmianowanej swej nie rezyduje wiośce, przeto już kapelana wspomnianego nie masz i żadne nabożeństwo ani msza w namienionej nie bywa kaplicy. Nad wyrażoną liczbę w górze pisma tegoż żydów więcej w tej parafii ani też żadnej innej wiary ludzie nie znajdują się.

1783 AW. 310 k. 25

Kaplice publiczne ani kościoły nie znajdują się. Kaplica w Modle odległa od parafialnego kościoła milę drogi, ale kapelana przy niej regularnego nie masz, tylko czasem zakonnik przyjeżdża. Miejsc do nabożeństwa dysydentów także synagogi i szkoły żydowskiej w tej parafii nie masz.

115. LIGOWO

1782 AW. 309 k. 57

Lutrów ani innych dysydentów nie masz w tej parafii, żydów w parafii znajduje się 26. Kaplic nie masz, tylko kościół afiliowany do ligowskiego w Sudragach. Bóżnicy ani szkoły nie masz tylko jeżdżą do Sierpca.

1783 AW. 312 k. 42

Dysydentów nie masz w tej parafii, żydów w tej parafii znajduje się osób 24. Kaplic nie masz tylko kościół afiliowany w Sudragach do Ligowa. Bóżnicy ani szkoły nie masz tylko jeżdżą do Sierpca.

116. LIPNO

1775 AW. 286 k. 52

W parafii lipińskiej nie masz żadnych kaplic nawet we dworach szlacheckich. Żydzi mają domostwo z kominem, w którym nabożeństwo swoje odbywają i to domostwo nazwane bóżnicą. Plac mają w ogrodzeniu do pochowania ciał pod Działożynem przy lesie, należą do synagogi dobrzyńskiej. Lutrzy mają szkoły do nabożeństwa we wsi Komorowo nazwanej i we wsi Białowieżyno i miejsca do pochowania ciał z Białowieżyna placą pokładne, a z Komorowa nie dają, dlaczego ma uszczerbek kościół parafialny. W tych obydwóch wsiach żadnego nie masz katolika.

1781 AW. 301 k. 304

Jest kaplica publiczna przy miasteczku, św. Barbary już wyrażona. Przy kościele jest kaplica z kościołem złączona także wyrażona. Po dworach ni-

gdzie kaplicy nie masz. Lutrzy tylko do domów mieszkalnych schodzą się na swe nabożeństwo. Cmentarze mają po tych miejscach gdzie mieszkają. Żydzi mają bóżnice cum legitimo in consensu i kierchów za miastem na południe.

1783 AW. 312 k. 99

Disidentium 181, hebreorum 107. Capella publica seu ecclesia S. Barbarae in suburbio Lipnensi (dicitur esse sine dote) quo ad tabulatum et tectum in una parte indigens reparatione a quodam domino habet apromissam sibi reparationem. In altera parte bonum tectum. In parochia nulla capella. Nullum est privatum oratorium. Disidentes habent devotiones suas in domibus privatis seu in iss, in quibus habitatur. Et tales domus in tribus sunt locis. Hebrei in Lipno cum consensu legitimo habent synagogam seu scholam.

117. LIPOWIEC

1775 AW. 286 k. 9, 10

Kaplice publiczne różniące się od kościoła parafialnego nie znajdują się oprócz kaplicy prywatnej w Zawadzkiem dworze na bramie wystawionej u WP z Radzymińskich Oborskiej, miecznikowej sierpeskiej, indult od biskupa mająca koniecznie kapelana bernardynów z konwentu ratowskiego. Dostyć ozdobna, bez przeszkody kościoła parafialnego. Żydzi po wsiach w parafii mieszkający żadnej nie mają szkoły ani bóżnicy, w święta swoje do bóżnic swoich odjeżdżali. Także przeciwnicy religii od katolików znajdujący się nie mają swoich ani prywatnych ani publicznych domów. Cmentarze także nie mają, przy granicy blisko mieszkańcy wywożą się.

1781 AW. 306 k. 97

Lutrow w parafii tej jest wszystkich 60, nie kładzie się ich podzielić, gdyż ksiądz niedawno nastał i ich nie opisał. Żydów starych jest 11, niewiast 7, żydówek 15, żydziaków lat nie mających 13, żydówek małych 11. Kaplic żadnych nie masz ani kościołów w parafii. Oratorium czyli kaplica była jedna we wsi Zawadach i bywali kapelani, teraz to miejsce zaniedbane i kapelana nie masz ani żadne nabożeństwo odprawuje się. Żadnego miejsca do nabożeństwa nie mają dysydenci ani żydzi bóżnic.

118. LUBIEL

1784 AW. 300 k. 806

W tej parafii jedna kaplica publiczna w Bielnie u JWP Łukasza Pudłowskiego podstolego nurskiego pół mili od kościoła parafialnego sine dote. Ma dwa ornaty cum requisitis, sub titulo sanctae Barbarae, benedicta Perillustri Domino Jasiński archidiacono Pultoviensi, pięknie obrazami ozdobiona, jeden ołtarz w którym Pan Jezus konający, kielich srebrny z pateną jeden. Indultum suam habet. Kapelana nie masz tylko JX Kazimierz Pudłowski residet in suo patrimonio, solus celebrat, żadne zbytki albo excessy nie bywają, ale mniej potrzebna, bo WJP Pudłowski i matka staruszka jego umarli. Druga kaplica publiczna jest w Łachach nad Narwią u WJP Adama Nowodworskiego podstolego różańskiego sine dote ex suppellectilis poświęcona od JX Grzegorza Miłowskiego dziekana przedtym wyszkowskiego, sub titulo sanctae Annae, obrazami pięknie ozdobiona. Ołtarz jeden, kapelana żadnego nie masz, ta jest potrzebna, kiedy powódź bywa, żadne excessy nie bywają. Oratoria in nobilium nulla sunt. W tej parafii sekty nie masz oprócz

żydów na karczmach, ale żadnej szkoły ani synagogi, ani cmentarza, ani oratorium nie mają.

1783 AW. 311 k. 204

Dysydenta żadnego w tej parafii nie masz, żydów wszystkich jest w tej parafii 25, dzieci 8. Kaplice publiczne są dwie: jedna w Łachach, druga w Bielinie. Oratoria privata nie znajdują się ani kapelani. Kościoła albo miejsca dysydentów nie masz ani synagogi, ani szkoły żydowskiej.

119. LUBOTYŃ

1781 AW. 300 k. 232

W tej wsi Lubotyniu jest kaplica, z drzewa w węgiel stawiana w kwadrat, bez zakrystii przed lat 20 przez niegdyś śp. Imć X Antoniego Smoleńskiego Kanonika Regularnego Laterańskiego, naówczas plebana, wystawiona pod tytułem św. Rocha, na którego święto odpust. Żadnego nie ma funduszu ani inwentarza. Wkoło dylami cmentarz oparkaniony. Ta kaplica od stu i więcej lat na tymże miejscu stała, która dla dawności zrujnowała się, tak że po obaleniu krzyż tylko przez lat blisko 30 stał, do której kaplicy w dzień św. Rocha procesja z kościoła parafialnego cum Sanctissimo bywa, a tak po odprawionej tamże wotywie wraca się do kościoła i nabożeństwo się kończy. Kaplic zaś w dworach szlachty bywać zwykłych w tej parafii nie masz. Bóżnicy i kierkutów żydowskich w całej parafii, tudzież innych sekt ludzi zboru nie masz.

1782 AW. 307 k. 71

Disidentium non sunt, hebreorum 49. Oratoria vero privata in tota parochia non inveniunt.

1783 AW. 311 k. 61

Nemo dissidentium moratur in hac tota parochia, hebreorum 85. Capella publica lignea scandulis detecta S. Rochi in ipsa villa Lubotyń est extracta ab annis 100. Oratoria privata in tota parochia nulla sunt.

120. LUBOWIDZ

1775 AW. 277 k. 58

Kaplicy żadnej w tej parafii nie masz. Żydzi tylko po wsiach kilku mieszkają, ani domu prywatnego, ani bóżnicy do nabożeństwa swego nie mają. Chowają się w Kuczborku i w Bieżuniu.

121. LUTOCIN

1775 AW. 277 k. 95

Kaplic żadnych nie masz w tej parafii publicznych oprócz jest jedna prywatna we wsi Chromakowie JWP Kućborskiego łowczego w ziemi zawkrzeńskiej, w miejscu osobnym w ogrodzie wystawiona z wieżyczką i dzwonkiem, benedykowana. Odprawia się msza św. czasem za indultem ab officio consistoriali Plocensi danym, nic się nie dzieje cum praejudicio ecclesiae parochialis. Żydzi nie mają w tej parafii szkoły, gdyż się żaden w tej parafii nie znajduje.

1781 AW. 301 k. 75

Kaplic publicznych w tej parafii nie masz oprócz prywatnej we wsi Chro-

makowie WJP Kućborskiego stolnika raciążskiego dziedzicznej, który dla trudnego do parafii przejazdu w porze jesiennej i wiosennej drogi błotnistej oraz do inszej parafii zlej bardzo przeprawy, postanowił u siebie dla tych przyczyn mieć kaplicę z dawna wystawioną w miejscu uczciwym od dworu odległym w sadzie czyli ogrodzie. Odprawia się msza w święta i codziennie oprócz w uroczyste święta w indulgie wyrażone, gdzie ciż pomienione państwo do parafialnego kościoła na nabożeństwo zjeżdżają. Taż kaplica jest z dawności benedykowana. Indulta prokurowane ab officio consistoriali Plo-censis na lat dwa miewa. Ma swój aparat, portatył, kielich i to wszystko cokolwiek ad rite celebrandum missae sacrificium należy i nic się teraz cum praeiudicio ecclesiae parochialis nie dzieje i lubo niejaki wiadomości dochodziły miejscowego plebana o niektórych bezdrożnościach cum praeiudicio ecclesiae czynionych dawniej. Po napomnieniu ojca kapelana tam się znajdującego nazwiskiem Piwo definitora z konwentu lubawskiego, przyrzekł, iż przepisu indultu trzymać się i przestrzegać będzie. Żydzi których w parafii kilka osób znajduje się ani schadzek żadnych, ani miejsca do chowania się nie mają. Toż mówię o dysydentach, których także kilka osób mieści się o czym wyrażono wyżej.

122. ŁĄŻYŃ

1775 AW. 286 k. 58

Między tą parafią nie masz kaplicy od kościoła odłączonej do nabożeństwa ani też żydowskich bóżnic. Dysydenci zaś swoje oratorium mają w czernikowskiej parafii. Cmentarz gdzie się chowają jest na Rumunku Cholenderskim, na Kaźmierzowie w tutejszej parafii miejsce ogrodzone gdzie się chowają.

1781 AW. 312 k. 304

Kaplica żadna nie znajduje się ani bóżnica żydowska, ani szkoła dysydencka oprócz cmentarza na Rumunku Kaźmierzewo nieogrodzonego, na którym się grzebią.

1782 AW. 309 k. 107

Disidentium 106, hebrei non inveniuntur. Capella nulla invenitur. Oratorium nullum. Loca disidentium nulla, nec synagoga nec schola hebreorum.

1783 AW. 312 k. 94

Disidentium 89, hebreorum 8. Oratoria privata nulla.

123. ŁĘG

1782 AW. 308 k. 20—30

Protestantów żadnych ani starych ani młodych w parafii nie masz, żydów po karczmach 17. Żadnego kościoła ani kaplicy w parafii łęskiej nie masz. Oratoriów żadnych nie masz. Gdy protestantów nie masz ani też miejsce do nabożeństwa a karczumni żydzi bóżnic nie mają.

124. ŁĘTOWO

1775 AW. 279 k. 120

Kaplic żadnych ani publicznych ani prywatnych nie masz, także bóżnic, synagogów, kierkutów, ani też innych religii ludzi, oprócz po wsiach żydów osobliwych rejestrem konnotowanych.

1782 AW. 309 k. 27

Hebreorum 50. Capellae aut ecclesiae nullae. Oratoria nulla.

1783 AW. 312 k. 14

Kapliców, w których by się msza odprawiała nie masz. Bożniców bądź jakiegokolwiek religii nie masz, jeżeli jest 17 to idą do miasteczka Drobina.

1783 AW. 312 k. 28

Dysydentów i żydów nie ma. Nie ma kaplic żadnych.

125. ŁOPACIN

1775 AW. 287 k. 70

Oratoria i kaplice w tej parafii żadne się nie znajdują. Synagogi żydowskiej żadnej nie masz, także kościoła i kaplic żadnych nie masz ani luterskich, ani kalwińskich, ani innych odszczepionych od kościoła katolickiego, dlaczego na punkta wyrażone w tej okoliczności odpowiedź opuszcza się.

1781 AW. 303 k. 527

Żadnych kaplic publicznych jako też i prywatnych nie masz w tej parafii ani bóżnic żydowskich, ani luterskich i kalwińskich, ponieważ się nie znajdują.

1783 AW. 310 k. 148

Żadnego dysydenta w tej parafii nie masz, żydów 7. Prywatnych kaplic nie masz. Wyżej się namieniło, że ani dysydentów do nabożeństwa żadnego ani miejsca nie masz ani szkółki żydowskiej nie masz, ale się schodzą do innej wioski.

126. LUBKI

1775 AW. 279 k. 134

Kaplic ani publicznych ani prywatnych żadnych nie masz.

127. LUKOMIE

1775 AW. 277 k. 114

Kaplic żadnych w tej parafii nie masz ani też żydzi mieszkają, ani żadna sekta się znajduje.

1782 AW. 306. k. 25

Lutrów w hucie robiących było mężczyzn osób 10, niewiast 7, chłopców jest i ze siódmego roku nie mało było osób 4, dziewcząt także przed siódmym rokiem 3. Niewiernych żydów w obrębie parafii tutejszej znajduje się mieszkających męskich osób 8, niewiast i dzieci małych 5. Nie masz kaplicy żadnej ani inszego kościoła. Nie masz żadnej prywatnej kaplicy, nie masz też i żadnego kapelana. Ani lutrzy swego zboru ani żydzi swej szkoły nie mają publicznej, ale prywatnie swe odprawiają nabożeństwa.

128. ŁYSAKOWO

1775 AW. 281 k. 78—79

W tej całej parafii nie znajduje się osobliwy i extraordinaryjny dobrodziej na podźwignienie kościoła parafialnego, a kaplicę żeby miał budować, albo ją mieć o tym ani myśleć.

1783 AW. 310 k. 29

Dysydenci w tej parafii nie znajdują się, żydów wszystkich 36. Kaplice nie znajdują się. Oratorium tu żadnego nie masz ani kapelana. Miejsca do nabożeństwa dla dysydentów ani synagogi ani szkoły żydowskiej nie masz.

129. MAKÓW

1781 AW. 303 k. 382

Żadnych kaplic osobnych w granicach tej parafii nie masz tylko jest kaplica przy kościele czyli raczej do kościoła przymurowana nazywa się kaplica zakliczewska WJ Karskich, na której dach gontami przykryty, zły. Do tej kaplicy jest wchód z kościoła, jest w niej ołtarz drewniany robotą snycerską czarno malowany sub titulo Immaculatae Conceptionis B. V. Mariae, mensa murowana na niej jest portatył konsekrowany cały, posadzka kamienna szlifowana in parte zepsuta. Ta kaplica ma ornatów 3 cum requisitis, welum 1, bursa z korporałem 1, palka 1, alba 1, obrusów 3, ręcznik 1, pasków 2, sukno zielone na przykrycie ołtarza, lichtarzy cynowych para jedna, antepedium włóczkowe czerwone, kielich z pateną jeden, puryfikaterzów dwa. Sumy zapisane do tej kaplicy: 1) na dobrach Szygi złp. 200 roku 1620 zapisane, 2) na dobrach Chyliny złp. 200 roku 1616 zapisane, 3) na dobrach Zakliczewo złp. 200, 4) na dobrach Czernice i Wola Wierzbowska złp. roku 1540 zapisane. Od tych sum czynszu nie bierze kaplica. Żydzi mają bóżnicę publiczną w mieście i szkołę. Cmentarzy czyli kierkutów dwa dawnych za miastem, a trzeci wystawili nowo.

1783 AW. 310 k. 114

Dysydentów jest tylko 1, żydów znajduje się wszystkich circiter 1000. Kapliców publicznych ani innych kościołów nie masz. Oratoriów prywatnych żadnych nie masz. Żydzi mają bóżnicę i szkołę w mieście Maków.

130. MALUŻYN

1775 AW. 289 k. 45

Oratoriów ani kaplic publicznych nie masz oprócz prywatnej kaplicy, która jest w Luboradzu u WJP Stanisława Dembowskiego chorążego zawkrzeńskiego, przystojna, przedtym była wysoko na sali i była benedykowana przez JX Fabiana Daniłowskiego dziekana naówczas nowomiejskiego z dyspozycji JWImé Ks. Józefa Szembeka biskupa płockiego za indultem, przez tegoż ImciP chorążego prokurowanym jako i corocznie prokuruje z konsystorza pułtuskiego, teraz zaś na dole z pokoju w osobnym miejscu benedykowana przez JWImci Jana Dembowskiego sufragana kujawskiego. Inszego nabożeństwa nie odprawiają prócz mszy św. w niedziele i święta, które w indulcie są pozwolone. Żydzi bóżnic swoich nie mają przy kościele ani w parafii oprócz świąt jesiennych, innej religii oratorii żadnego nie masz. Także i kierkutu do chowania zmarłych swoich nie mają tylko się do miasteczka Płońska wożą.

131. MAZOWSZE

1775 AW. 286 k. 70

Oratoria albo kaplice oddzielone od kościoła parafialnego nie znajdują się w tej parafii. Żydzi jako nie znajdujący się w tej parafii nie mają szkoły ani synagogi. Chrześcijanie tylko innej od katolików religii znajdujący się w tej parafii mają oratoria privata albo miejsca do modlenia się, ale z tą róż-

nią, iż ci, którzy mieszkają na morgach Świętosławskich mają tamże budynek o dwóch izbach, w jednej izbie mieszka jako oni zowią szkolnik, do drugiej o czterech oknach z ławkami schodzą się na swoje nabożeństwo. Przy tym zaraz budynku jest cmentarz ogrodzony, na którym się chowają, pozwolenie nań i prawo mówią iż mają od śp. WJP Karola Paprockiego podczaszego dobrzyńskiego jako dziedzica dóbr Świętosławia. Mieszkający zaś we wsi Niewiedzin nie mają pewnego miejsca albo domu do modlenia się, ale nabożeństwa swoje kolejno po budynkach odprawują. Cmentarz mają oddalony ode wsi na dwa staje lasem do Steklinka należącym, ale niedobrze ogrodzony. Pozwolenie na niego powiadają że mają od dziedziców dóbr Steklinka. Z obydwóch jednak tych wiosek do plebana w Mazowszu do administrowania sakramentów chrztu i nabożeństwa przychodzą.

1781 AW. 322 k. 304

Kaplice oddzielone od tego kościoła nie znajdują się tak publiczne jako i prywatne żadne. Żadnego w tej parafii żyda nie ma. Chrześcijanin innej od katolików religii znajdujący się w tej parafii jako to: na morgach Świętosławskich, w Niedźwiedzin i Liszewach świeżo osadzeni, mają swoje oratoria privata, to jest budynki takie, w których się modlą, także i cmentarze na których się chowają. Pozwolenie na to mają jak oni mówią od dziedziców tych dóbr, w których siedzą. Co się zaś tyczy chrztów i ślubów, te w Mazowszu biorą.

1782 AW. 309 k. 114

Dysydentów 174, żydów w tej parafii nie masz. Kaplicy także nie masz żadnej ani kościółka nie ma prócz tej kapliczki, w której się odprawiało nabożeństwo póki kościół nowy nie stanął, ani się też miejsca do modlenia jakie znajdują.

1783 AW. 312 k. 104

Dysydentów jest 178, żydzi, w tej parafii dotąd nie znajdują się. Kaplic w tej parafii nie masz żadnych. Dysydenci na morgach Świętosławskich mieszkający mają budynek o 2 izbach, w jednej mieszka szkolnik, w tej oni nabożeństwo odprawują. W Liszewach zaś kolejno odprawują po swych domach nabożeństwo.

132. MIĄCZYN

1775 AW. 299 k. 129

W tej parafii żadna się w żadnym dworze nie znajduje kaplica, bo bliski mają kościół. Kalwinów, lutrów nie ma, żydzi nie mają publicznej szkoły tylko się wszyscy z parafii do jednego zjeżdżają i schodzą na szabas i niektóre święta u arendarza.

133. MISZEWO MUROWANE

1775 AW. 290 k. 148

Kaplice tak publiczne jako i prywatne nie znajdują się w tej parafii.

1782 AW. 308 k. 136

Dysydentów 63, żydów 26. Kaplic publicznych ani inszych kościołów w tej parafii nie masz. Oratoriów prywatnych ani kapelanów nie masz. Miejsce gdzie swe nabożeństwo dysydenci odprawiają jest w chałupie u nich jednego jako też i żydzi u siebie w domach odprawiają.

1783 AW. 312 k. 79

Dysydentów 77, żydów 36. Oratoriów prywatnych ani kapelanów nie ma. Miejsca gdzie swe dysydenci odprawiają nabożeństwo jest chałupa innych jednego tak też i żydzi u siebie w chałupach odprawiają.

134. MISZEWKO STRZAŁKOWSKIE

1775 AW. 290 k. 306

Kaplice tak publiczne jako i prywatne od kościoła tego parafialnego odłączone nie znajdują się. Żydzi znajdujący się w Płocku uczą się i chowają.

1782 AW. 308 k. 142

O dysydentach nic się tu nie wyraża, bo ich w tej parafii nie masz. Żydów w tej parafii znajduje się tylko 4, żyd stary i żona jego, dzieci małych 2, więcej nie masz. Kaplic publicznych ani inszych kościołów w tej parafii nie masz. Oratoriów prywatnych w tej parafii nie masz więc też i kapelanów. Dysydentów w tej parafii nie masz, przeto też i miejsc dewocji toż samo synagogi i szkół nie masz.

1783 AW. 312 k. 85

Dysydentów w tej parafii żadnych nie masz. Żydów w tej parafii znajduje się tylko pięcioro, żyd stary i żona jego, dzieci małych troje w wiosce Białkowie na karczynie. Że oratoriów prywatnych w tej parafii nie masz więc też i kapelanów. Ponieważ dysydentów i żydów w tej parafii nie masz, przeto też miejsc dewocji synagogi i szkół ich nie masz.

135. MŁAWA

1782 AW. 306 k. 127

Lutrow męskiej płci jest 18, niewiast tejże wiary 27, dzieci jest 21. Żydów jest 46, żydówek 51, dzieci jest 51. Jedna tylko kaplica jest między temi trzema parafiami we wsi Dembsku lecz bez kapelana i nabożeństwo żadne nie odprawuje się. Dysydenci żadnego miejsca do nabożeństwa nie mają. Żydzi zaś na jedno miejsce schodzą się.

136. MNICH

1775 AW. 284 k. 207

Kaplicy żadnej prywatnej w okręgu tej parafii nie masz.

1783 AW. 312 k. 54

Żydów osób 8, dysydentów nie ma. Także ani klasztoru ani kaplicy nie ma.

1784 AW. 378 k. 132

W tej parafii mnichowskiej znajduje się ludzi religii katolickiej około 300, żydów 10. Dysydenta żadnego, także ani klasztoru ani kaplicy w tej parafii nie masz.

137. MOCHOWO

1775 AW. 292 k. 18

W tej parafii mochowskiej znajduje się jedna kaplica publiczna w Żórawinie na osobnym miejscu i odległym od budynków de nova radice przez

WłmćP Bartłomieja Humięckiego chorążego braclawskiego pięknie wystawiona, benedykowna przez Imć ks. Stanisława Malanowskiego dziekana i proboszcza św. Ducha w Sierpcu za poprzedzającym na to konsensem od JW Hieronima Szeptyckiego biskupa płockiego na piśmie mianym. Żadnego przy niej nie masz księdza, żadnego jeszcze determinowanego funduszu i msze św. w niej się nie odprawują. W tymże Żórawinie są żydzi, ci mają miejsce na górze jednego budynku gdzie się modlą i drudzy się do nich z pobliskich wsiów schodzą, ale tu nie mają miejsca do chowania się po śmierci tylko się wywożą do Sierpca. Żadnych innych ludzi nie masz innej sekty.

1782 AW. 308 k. 234

Dysydentów tych w tej parafii żadnych nie masz. Znajduje się jeden żebrak w Dobrzenicach Większych żyd z żoną i dwojgiem dzieci małych. Znajduje się jedna kaplica w Żórawinie od kilku lat noviter wystawiona, ale się żadne nabożeństwo w niej nie odprawuje. Oratoria privata tego nie masz w tej parafii. Dysydentów nie masz. Bóżnica żydowska i ich synagoga o półtorej mili w Sierpcu.

138. MOKOWO

1782 AW. 309 k. 62

Hebreorum 20. Capellas et alias ecclesias intra parochiam nullas esse. Talia loca neque synagogam et scholam hebreorum deesse.

1783 AW. 312 k. 47

Dysydentów 43, żydów 28. Capellas publicas et alias ecclesias intro parochiam nullas esse.

139. MYSZYNIC

1782 AW. 307 k. 18

Disidentium 64, hebreorum 38. Capellae publicae nullae sunt. Nulla sunt oratoria privata et nulli capellani. Loca devotionis disidentium nulla sunt.

1783 AW. 311 k. 13

Disidentium 95, hebreorum 42. Reperiunt extra ecclesias S. Jacobi, s. Rochi et s. Rosaliae que serviunt parochiae ad designanda loca et obeunda. Nulla sunt oratoria privata et nulli capellani.

140. NARUSZEWO

1775 AW. 297 k. 70

Kaplic tak przy tym kościele jako też i w domach parafianów żadne się nie znajdują. Podobnie żydzi żadnej bóżnicy ani cmentarza nie mają, do Płońska się tylko na kierkut wywożą. Inszej wiary jako żadnych osób nie masz tak też ich szkół, zborów ani cmentarzów nie znajduje się.

1782 AW. 309 k. 181

Dysydentów nie masz w tej parafii, żydów 15. Kaplic publicznych i kościołów innych prócz parafialnego także nie masz. Ani oratorium prywatnego nie masz, ani zborów, bóżnic i szkół tak dysydenckich jako żydowskich nigdzie nie masz.

141. NASIELSK

1775 AW. 287 k. 98

W Chrcynnie w parafii nasielskiej w dobrach JW Wesłów jest kapliczka w ogrodzie, ale w niej od lat piętnastu mszy nie bywa. Oprócz tej żadna się insza w parafii nasielskiej u szlachty ani panów nie znajduje. Żydzi kachału nasielskiego mają swoją szkołę czyli bóżnicę publiczną w miasteczku Nasielsku roku 1765 wystawioną za konsensem JWImcX Hieronima Antoniego na Szeptycach Szeptyckiego biskupa płockiego za poważną instancją JWImci Ludwika Wesłowej starościny golubskiej z wiadomością i zezwoleniem ImciX proboszcza Nasielska Nikodema Milewskiego. Cmentarz czyli kierkut jest za miastem do tej szkoły należący na gruncie JW. Wesłów.

1783 AW. 310 k. 153

Dysydentów 37. Kaplica publiczna w Chrcynnie, ale indult wyszedł przeto mszy św. nie bywa. Kościoła inszego prócz tego parafialnego nie masz. Kaplic prywatnych nie masz, przeto i kapelanów. Dysydenci żadnego zboru ani domu osobnego do modlenia się nie mają. Żydowska synagoga ma bóżnicę w Nasielsku i przy niej szkołę.

142. NIEDZBÓRZ

1775 AW. 286 k. 113.

Kaplicy żadnej nie masz w tej parafii ani żadnego zboru, ani bóżnicy, ani takowego miejsca gdzieby się żydzi mieli chować lub i innej religii ludzie.

1781 AW. 301 k. 418

Kaplicy żadnej nie masz w tej parafii przez dekret ostatniej wizyty przyłączon był kościółek św. Krzyża na polu drogizskim w parafii żerumskiej wybudowany do kościoła niedzborskiego, lecz że konsystorz pułtuski nie dozwolił mu o nim zawiadomić więc jak należał do kościoła żerumskiego tak i teraz należy. Zboru ani bóżnic ani miejsc gdzieby się żydzi lub inszej wiary ludzie chowali nie masz.

1782 AW. 306 k. 120, 121

Luter tylko jeden jest w parafii, żydów w parafii jest 9, żydówek jest 8, dzieci ich jest 8. Lutrzy żadnego nie mają miejsca do nabożeństwa swego ani żydzi tylko prywatnie do domów schodzą się i tam nabożeństwa swoje odprawiają.

143. NIEDŹWIADNA

1782 AW. 307 k. 129

Disidentium 13, hebreorum 146. Capella publica nulla. Oratoria nulla.

1783 AW. 311 k. 116

Disidentes in hac parochia sunt 19, hebreorum 96. Capella non est.

144. NIEPOREŃ

1775 AW. 293 k. 51

W tej parafii kaplic ani po domach prywatnych oratoriów gdzieby byli kapelani nie masz, ponieważ tu dobra są Xcia Imci i poddani tylko jego w nich mieszkają. Dworów też parafia cum suis capellis et capellanis nie ma żadnych.

Wm. P. Bartkowieja Hutnickiego chorążego wrocławskiego pięknie wysta-

145. NOWA WIEŚ
1781 AW. 300 k. 45

Oratoriów czyli kaplic w tej parafii nie masz. Żydzi tylko w soboty na prywatne swoje nabożeństwo w pobliskich wsi tu się do Nowej Wsi schodzą.

1782 AW. 307 k. 23

Disidentium 16, hebreorum 80. Nec capellae aut aliae ecclesia. Similiter nec oratoria privata. Hac omnia in hac parochia non inveniuntur.

1783 AW. 311 k. 17

Disidentium 8, hebreorum 86. Quemadmodum oratorium privatum ita capellanus ejus nullus est.

146. NOWE MIASTO

1775 AW. 287 k. 78

Także żadnej kaplicy nie masz osobliwie fundowanej oprócz przy kościele, której collatores są PP Kuczborscy. Fundusz tej kaplicy zł 1000 jako się wyżej wyraziło lecz i na tę jest konsens od Czcigodnego Szeptyckiego bp płockiego z tych przyczyn, że ta kaplica jest zrujnowana, która przy kościele stoi, mury się psują kościoła przez zaciekania. Alia privata oratoria non reperiuntur in aulis nobilium ani żydzi synagogi nie mają.

1783 AW. 310 k. 156

Dysydentów 31, żydów 89. Kaplic żadnych nie masz.

147. OBRYTE

1781 AW. 300 k. 826

Kaplica jest jedna o ćwierć mile od kościoła w wiosce Sadykierz kapituły pułtuskiej, niekonsekrowana, zła, bez fundacji i kapelana, żadnych własnych nie ma sprzętów. Odprawowało się przedtem nabożeństwo z odpustem zupełnym w dzień św. Rocha, pod którego tytułem wystawiona jest kaplica, lecz teraz ustało dla niepozwolenia zwierzchności. Innych kaplic prywatnych w dworach nie masz ani bóżnic.

1783 AW. 311 k. 210

Dysydentów żadnych w tej parafii nie masz. Żydów od roku siódmego w tej parafii znajduje się mężczyzn 24, niewiast 18, dzieci przed rokiem siódmym mężczyzn 17, niewiast 12. Kaplic żadnych publicznych w tej parafii nie masz prócz kaplicy publicznej we wsi nazwanej Sadykierz złej, w której żadne już nabożeństwo nie odprawuje się. Miejsc nabożeństwa dysydentów żadnych ani zborów żydowskich ani szkół w tej parafii nie masz publicznych.

148. ORSZYMOWO

1774 AW. 278 k. 51

Publicznych kaplic w tej parafii nie masz. Prywatnych we trzech miejscach w tejże parafii znajduje się. Pierwsza u JP. Klemensa Nakwaskiego podkomorzego wyszogrodzkiego dosyć przybrana za indultem Celsissimi Principis moderni loci ordinarii in mense Decembri anno preterito pozwolona. Druga u JW Szymona Miszewskiego sędziego ziemskiego na sejm ge-

neralny z teje ziemi posła za indultem loci ordinarii. Trzecia u JW Wojciecha Nakwaskiego pisarza wyszogrodzkiego także za indultem loci ordinarii pozwolone, w których osobliwie w Węgrzynowie JW Miszewskiego sędziego zawsze msza św. odprawuje się.

1775 AW. 279 k. 81

Kaplic publicznych w tej parafii nie masz. Prywatne w tej parafii we trzech dworach znajdują się. A to pierwsza w JWImcP Klemensa Nakwaskiego podkomorzego wyszogrodzkiego w małym pokoiku z wszelkimi należytosciami, w osobnym miejscu obrana. W tej zawsze mszy św. nie bywa, chyba że się trafi kapłan lub umyślnie zjeżdża. Druga u JWImcP Szymona Miszewskiego sędziego sejmowego i ziemskiego wyszogrodzkiego, osobna z rezydencją dla kapelana wystawiona, jak się należy przybrana. Tam codziennie przez kapelana msza św. odprawuje się. Trzecia u WImcP Wojciecha Nakwaskiego pisarza wyszogrodzkiego w sadzie pięknym miejscu wystawiona, dosyć ozdobna, tam msza św. teraz się nie odprawuje, bo sam JWImcP pisarz w innych dobrach sobie rezydencję założył. Na te wszystkie kaplice jest konsens JWImcX Szeptyckiego biskupa płockiego. Synagogi zaś żydów żadnej w tej parafii nie masz ani kościoła lub prywatnego dla dysydentów lub publicznego nie masz do modlitwy domu.

1781 AW. 304 k. 57

Kaplice publiczne lub inne kościoły nie znajdują się. Prywatnych oratoriów jest 3 w Małej Wsi, w Nakwasinie, w Węgrzynowie. Kapelan tylko przy nich dochodzi.

1782 AW. 309 k. 33

Żydów 64. Żadnych publicznych kaplic nie masz. Prywatnych oratoriów 3 w Małej Wsi, Nakwasinie, w Węgrzynowie. Kapelani przy nich docześni i to rzadko.

1783 AW. 312 k. 31

Inszej religii się ludzie w tej parafii nie znajdują, żydów 65. Żadnych publicznych kaplic nie masz, prywatnych oratoriów jest 3 w Małej Wsi, w Nakwasinie i w Węgrzynowie. Kapelani tylko przy nich doroczni i to nie zawsze. Schadzek żadnych nie masz, tylko żydzi którzy się znajdują do Wyszogrodu jeżdżą.

149. OSIEK WIELKI

1775 AW. 283 k. 126

Kaplic tak należących jako też i po dworach znajdujących się w tej parafii nie masz żadnych. Także ani żydowskie nie znajdują się bóżnice, luterskich zaś szkół w całej parafii za pozwoleniem ich panów dziedzicznych wystawionych znajduje się 3.

1781 AW. 301 k. 172

Kaplic tak do kościoła należących jako też i po dworach znajdujących się w tej parafii nie masz żadnych. Także żyda żadnego ani bóżnicy nie masz. Tylko luterskich szkół w całej parafii za pozwoleniem panów dziedziców wystawionych znajduje się trzy, w wsiach olęderskich w tych: w Kretkach, Oborkach i Jeziorkach, przy których mają także cmentarze czyli kierchowy i na nich się chowają.

1782 AW. 306 k. 50

Ani klasztorów w tej parafii ani oratoria privata nie masz. Schadzki swoje czyli szkoły lutrzy mają w wsiach: Krętki Większe i Mniejsze, także w Oborkach za pozwoleniem pani dziedzicznej. Bóżnicy żadnej nie masz.

150. OSIEK NAD WISŁĄ

1775 AW. 286 k. 74

Między tą parafią żadnej nie masz kaplicy od kościoła odłączonej do nabożeństwa ani też żydowskich bóżnic. Dysydenci zaś swoje oratorium mają między sobą na Łęgu, cmentarz gdzie się chowają jest na Rumunku Ołęderskim, niegrodzony w tutejszej parafii.

1781 AW. 304 k. 332

Kaplica żadna nie znajduje się ani bóżnica żydowska. Dysydenci w tej parafii mają dwie szkoły z cmentarzami, na których się chowają, jedną w wsi Łęgu, drugą w wsi Włęczu. Pozwolone od WłmćP dziedziców, w których publiczne swoje nabożeństwa odbywają.

1782 AW. 309 k. 118

Disidentium 417, nulli sunt hebraei. Capella et ecclesia nulla intra parochiam. Oratoria privata nulla. Loca devotionis dissidentium sunt duo, unum in Łęgu, alterum in Włęczu, nec synagoga nec schola hebreorum inveniuntur.

1783 AW. 313 k. 107

Disidentium 412, hebrei nulli. Capellae nullae. Loca devotionis disidentium una schola in Łęgu et altera in Włęczu, synagoga nulla.

151. OSTROŁĘKA

1781 AW. 300 k. 73

Przy tym kościele ani w parafii żadnego oratorium ani kaplicy nie masz oprócz kaplicy w kościele nazwanej różańcowej, która na teraźniejszy czas żadnego nie ma funduszu prócz wyżej wyrażonych sub articulis 2-do et 4-o sum, które z prowizjami zaległą do tego czasu nie pożytkujące. Była także altaria św. Mikołaja i kościółek teje altarii osobliwie od kościoła stojący w miasteczku z należącymi do teje altarii placami i budynkami i altarysta do teje altarii prezentowany od kolatorów instytuowany teraz i miejsce gdzie był kościółek ukazuje figura Passionis Christi Domini. Dokumenta erectionis et dotationis wynalezione przez plebana teraźniejszego lecz wiedzieć nie można gdzie u kogo czego się dopomnieć. W teje parafii ani szkoły żydowskiej ani zborów inszej religii nie masz.

1782 AW. 307 k. 27

Capella publica, aut alia filialis ecclesia nulla est intra limites parochiae hujus praeter capellam S. Rosarii intra muros. Oratoria privata inveniuntur. Nec loca devotionis disidentium nec synagogam, nec scholam hebreorum continent limites parochiae Ostrołecensis.

1783 AW. 311 k. 20

Disidentes in parochia non sunt. Hebraei intra limites parochiae circa 100. Capelle non sunt.

152. OSTRÓW

1781 AW. 300 k. 268

Jest kapliczka za miastem św. Rocha już opustoszała, nie poświęcona, żadnego nie mająca funduszu i w tej żadne sakramenta św. nie administrują się. Innych kaplic w dworach szlacheckich bywać zwykłych w tej parafii nie masz. Żydzi w samym mieście Ostrowi mieszkający mają szkołę publiczną wystawioną i mogiłki czyli miejsce gdzie się grzebią. Ten plac za miastem ostaje plus minus sześcioro gruntu piaszczystego kupili od mieszczan ostrowskich, lecz żadnego prawa czyli pozwolenia nie mają od kogo należy. I owszem dekret w sądach J. K. Mości Asesorskich Koronnych (jako się wyżej o tym namieniło) w roku 1730 9 lutego ferowany, w którym co do kategorii przeciwko żydom założonej to stało judicatum ut ad mentem decretorum tribunalicionem Regni et precipue ultimari Lublincensis. Ci żydzi jeszcze siedzą w tym miasteczku a za to, że miejsca katolików posiadają, tylko złoty ośm kościołowi wypłacają.

1782 AW. 307 k. 75

Disidentium nun sunt, hebreorum 130. Capella publica non sunt. Oratoria privata non sunt. Loca devotionis disidentium non reperiuntur.

1783 AW. 311 k. 66

Dysydentów nie masz, żydów w całej wsi 163. Prywatnych nie masz kapeli ani kapelanów. Dysydentów nie masz ani ich zborów. Szkoła tylko żydowska jest w Ostrowi.

153. OKUNIEW

1775 AW. 294 k. 146

Kaplicy żydnej nie masz. Żydzi bóżnicy ani synagogi tu nie mają, prywatnie tylko swoje w szabas nabożeństwa odprawują. Tudzież inszych religii zboru nie masz.

154. PAŁUKI

1774 AW. 280 k. 52

Oratoria sive capellae publicae distinctae ab ecclesia parochiali nullae sunt nec etiam oratoria privata in aulis nobilium.

1781 AW. 303 k. 93

Żadnych kaplic nie masz i nic się nie znajduje co do tego punktu.

1783 AW. 310 k. 34

Dysydentów nie masz, żydów dorosłych 28, żydówek 29, chłopców 11, dziewcząt 13, razem 81. Ani kaplic ani kościołów nie masz, ani prywatnych ani kapelanów nie masz, ani dysydentów, ani synagogi nie masz.

155. PIĄTNICA

1781 AW. 300 k. 646

Kaplic publicznych ani też prywatnych żadnych nie masz. Także synagogów żydowskich ani inszych od katolików różniących się.

1783 AW. 311 k. 160

Lutrów w tej parafii 10, żydów w tej parafii znajduje się osób 60. Kaplic żadnych nie ma.

156. PILICHOWO

1773 AW. 278 k. 59

Wyrażone w tym punkcie kaplice tak publiczne jako i prywatne nie znajdują się.

1775 AW. 279 k. 64

Kaplic tak publicznych jako i prywatnych w domach szlacheckich jako też szkół niewiernych żydów ani innej religii w tej parafii tudzież ichże zborów i cmentarzów nie ma.

1782 AW. 309 k. 37

Dysydentów w tej parafii nie ma. Żydów tylko jeden z żoną i dziećmi dorosłymi. Kaplic prywatnych nie ma. Miejsc tak dysydentów jako i żydów do nabożeństwa w tej parafii nie ma.

157. PISKI

1781 AW. 300 k. 284

Żadnej kaplicy ani oratorium prywatne nie znajduje się w tej parafii. Żydzi lubo się znajdują po wsiach teje parafii i w samej wsi kościelnej, ale bez szkoły, bez bóżnicy. Innych sekt ludzie nie znajdują się.

1782 AW. 307 k. 80

Disidentium non sunt, hebreorum 50. Capellae non reperiuntur. Oratoria privata non inveniuntur. Loca devotionis disidentium non sunt.

158. PŁOCK MAŁY

1781 AW. 300 k. 662

W tej parafii ani publiczne ani prywatne kaplice nie znajdują się. Żydzi chociaż w niektórych wioskach znajdują się, ci jednak żadnego osobliwego domu do schadzek swoich nie mają. Do Stawisk na święta swoje jeżdżą i tam się grzebią.

1782 AW. 307 k. 240

Disidentium 3, hebrei intra parochiam Plocensem numerantur 176. Nec publicae nec privatae capellae intra hanc parochiam reperibiles. Nulla oratoria et per consequens nulli capelani sunt. Ut pauci disidentes ita nullus devotionis locus similiter hebraei nec scholam, nec synagogam habent sed tantum solent ad domas suas privatas convenire pro sua devotione.

1783 AW. 311 k. 164

Numerus disidentium 4, numerus hebreorum 179. Nulla oratoria privata et consequens nulli capelani sunt. Ut pauci disidentes ita nullus devotionis locus haebrei nec scholam nec synagogam habent sed tantum solent ad domos suas privatas convenire pro devotione sua.

159. PODOŚIE

1781 AW. 303 k. 393

In limitibus parochiae nihil obnoxium reperitur imo omnimodo eiusdem parochiae Podoscensis clarescentia.

1783 AW. 310 k. 116

Lutrów jest 17, żydów 131. Kaplicy żadnej w tej parafii nie masz prócz

kościółka w Płoniawach, o którym już się wyżej rzekło, że pustkami stoi i żadnego w nim bywa nabożeństwa. Żadnych innych duchownych zakonnych lub świeckich w parafii nie masz osób prócz ks. Łukasza Chmielińskiego przeszłego plebana podoskiego przy kościele tutejszym w szpitalu mieszkającego.

160. PŁONNE

1775 AW. 283 k. 111

Kaplice lub oratoria oddzielone od kościoła żadne w tej parafii nie znajdują się. Bóżnic żydowskich lub innej wiary zborów także nie masz. Szkoła do uczenia tylko dzieci luterskich była pozwolona, ale teraz conventicula czyli oratoria privata in Dominio Regis Serenissimi Borussie poczynili sobie. Ta jednak szkoła nulla autoritate ordinaria była potwierdzona jako ex visitationibus dochodzić można. Cmentarz także przy wsi luterskiej jest ogrodzony, przy innych zaś wioskach nie ogrodzone są nulla także ordinaria autoritate pozwolone.

1781 AW. k. 186

Kaplice oddzielne od kościoła żadne w tej parafii nie znajdują się. Bóżnic żydowskich lub innej wiary zborów także nie masz. Lutrzy tylko we wsi Bocheniec zwanej na prywatne nabożeństwo schodzą się do chałupy i w tejsze wsi mają kirchof na którym się chowają za pozwoleniem dziedzica.

161. PŁOŃSK

1775 AW. 289 k. 7

Kościółek św. Anny w Płońsku stoi od fary na kroków 30 pusty, który się zwyż opisał. Prowizorowie są tego kościoła mieszczanie miasta Płońska, żadnego nie mający kościelnego obrządku. Kaplica zaś w tej parafii jest jedna w Sierominie na ganku dworu Wielmożnego Nowowiejskiego łowczego, benedykowna za indultem konsystorza plockiego lecz msza tam rzadko bywa, bo ten pan ani kapelana chowa ani też to miejsce benedykowane obserwuje; owszem schowanie czyli garderobkę z tego miejsca uczynił i tak nie czyni impedymentu w nabożeństwie kościołowi farskiemu. Żydzi zaś mają w Płońsku swój zbor czyli bóżnicę na sto kroków lub więcej od fary, kierkut mają ogrodzony na polu płońskim za miastem, na co mają pozwolenie od JX biskupów i aprobację od Najjaśniejszych Monarchów.

162. PNIEWNIK

1775 AW. 294 k. 118

W tej parafii nie masz ani publicznych ani prywatnych kaplic. Żydzi tylko miewają swoje nabożeństwo w browarze, innych inszej religii nie masz.

163. PNIEWO

1781 AW. 300 k. 842

Oratorium tak publicznego jako prywatnego w całej parafii nie masz.

1783 AW. 311 k. 215

Dysydentów nie masz, żydów wszystkich 121. Kaplic żadnych nie ma.

164. POKRZYWNICA

1775 AW. 132 k. 78

Była kaplica w wsi Niestępowie póki ta wieś należała do JXX Jezuitów,

lecz po ich zniesieniu ani księdza ani żadnego porządku w tej kaplicy nie masz, tylko pustkami stoi. Żydzi bóżnicy ani żadnych schadzek w tej parafii nie mają ani też żadni inni dysydenci.

1781 AW. 304 k. 414

Była kaplica w wsi Niestępowie póki ta wieś należała do JXX Jezuitów, lecz po ich zniesieniu ani księdza ani rzeczy w tej kaplicy nie masz, tylko pustkami stoi. Żydzi bóżnicy ani żadnych schadzek w tej parafii nie mają, ani żadni inni.

1782 AW. 309 k. 137

Disidentium nihil reperitur, hebraei 29. Loca devotiones non inveniuntur.

1783 AW. 312 k. 127

Dysydentów nie ma, żydów 32. Kaplic żadnych nie ma.

165. POMIECHOWO

1775 AW. 299 k. 157

Kaplica osobna od kościoła parafialnego pomiechowskiego jest o milę nie-konsekrowana już z gruntu zrujnowana, którą wystawili ImćXX Kanonicy Norbertyni dla swojej wygody w własnej wsi Orzechowie za konsensem JW biskupa plockiego i plebana tutejszego. W tej kaplicy teraz msza nie odprawia się i żadnych aparatów kielicha, mszału nie ma. Żydzi w tej parafii pomiechowskiej szkół i synagog nie mają, inszej sekty ludzie swoich miejsc do modlenia się nie mają, bo w tej parafii nie znajdują się.

1783 AW. 310 k. 209

Disidentes nulli inveniuntur, hebreorum 31. Capella una est in bonis Orzechowo per episcopum Culmensem reperata hoc annis et benedicta seu reconciliata per celebratione missarum. Nulla oratoria et capellani reperiuntur.

1775 AW. 277 k. 39

Kaplicy osobnej od kościoła nie masz ani zboru, ani bóżnicy.

166. POPOWO

1781 AW. 300 k. 853

Kaplicy żadnej nie masz. Żydów, którzy mieszkają gospodarzów 7 i innych przytomnych, z których wszystkich znajduje osób 31. Wystawili sobie dom in forma mieszkalny i w nim swego szkolnego osadzili, w którym też i nabożeństwo swe odprawuje, kierkowie mają w Radzyminie gdzie się chowają.

1783 AW. 311 k.

Dysydenci i żydzi nie znajdują się. Kaplic żadnych nie ma.

167. PORYTE

1781 AW. 300 k. 677

Kaplic w tej parafii jest dwie. Jedna w Zaskrodziu, druga w Korzeni-stem, bez własnego kapelana, a te indulta manu Celsissimi Principis na rok jeden podpisane. Żadne praejudicium kościołowi parafialnemu się nie dzieje.

Żydzi w miasteczku Stawiskach mają swój dom czyli szkołę do nabożeństwa odprawiania i chowania się de consensu Celsissimi Principis sub data Varsoviae 17 Februarii 1780.

1783 AW. 311 k. 167

Lutrow jest 24, żydów starych 300, żydówek starych 320, żydów młodych 120, żydówek młodych 200. Kaplica w Korzenistem prywatna bez księdza, w tym roku indult wyszedł. Miejsca dla nabożeństwa dla dysydentów nie masz. Dla żydów szkoła nowo wybudowana w miasteczku w Stawiskach.

168. POREBA

1781 AW. 300 k. 873

Kaplicy w tej parafii osobnej żadnej nie masz od kościoła. Żydzi w tej parafii szkół nie mają ani kierkutów, na których by się chowali, ale wywożą się do Ostrowi.

1783 AW. 311 k. 223

Dysydentów w tej parafii nie masz, żydów wszystkich jest 34. Kaplic prywatnych ni też kapelanów nie masz. Zboru nie masz ni też dysydentów.

169. PROBOSZCZEWICE

1782 AW. 308 k. 34

In hac parochia nulla invenitur secta praeter iudaicam, hebreorum 36. Capella nullae. Oratoria privata nulla sunt solum locus concessus et honestus pro oratorio generosae de Niszczyckie Moszczyńskiej subdapiferae Radomiensis w Zagotach.

1783 AW. 312 k. 15

W tej parafii żadnych nie masz klasztorów ani publicznych szkół na ostatek ani prywatnego miejsca do nabożeństwa prócz miejsca uczciwego do nabożeństwa dla WP Moszczyńskiej podstoliny radomskiej w Zagotach pozwolonego a loci Ordinarii. Nie masz w tej parafii żydowskich bóżnic ani inszej wiary ponieważ i sekt inszych nie masz prócz żydowskiej. Żydów 109.

170. PRZASNYSZ

1781 AW. 303 k. 606

Jest w tymże mieście kościółek murowany św. Ducha bez ogrodzenia żadnego, bez podłogi, prawie pusty. Ma fundusz na msze, utrzymanie tegoż kościółka i na księdza prowizję od 5000 zł ma na Modle zapisanych, ale nie dochodzi i prawo o nią już było i w Ziemstwie i w Trybunale. Drugi kościółek drewniany św. Michała znacznej reparacji potrzebujący ma cmentarzyk swój, ale nie ogrodzony. Przed tym na tym miejscu był murowany nazwany szpitalny, bo był przy nim i szpital. Fundusz miał z swym osobnym proboszczem, plac i połowę prowizji od 5000 na Rostkowie zapisanej, druga połowa tej prowizji do kościoła farnego, jak długo się utrzymywał na takim funduszu i ksiądz i ubodzy nie wiadomo. Trzeci kościółek czyli kaplica publiczna jest w tej parafii w Rostkowie drewniany, porządny, za kapelana z Pułtуска reformatę trzyma WJ Zieliński stolnik różański. Jest jeszcze jedna kaplica w borach wsi Bartnik, lecz dla wiela nieprzyzwoitości, które się tam zwykły dziać, zakazane nabożeństwo ma na zawsze.

1783 AW. 310 k. 175.

Dysydentów w tej parafii jest osób 6, żydów wszystkich w tej parafii osób 146. Klasztorów jest dwa w Przasnyszu jeden Księży Bernardynów, drugi Panien Bernardynek. Prócz wyrażonych jest jeszcze kościół jeden murowany św. Ducha do parafialnego należący, trochę wieżyczka i dach zrzucony i bez podłogi, na chowanie umarłych z cmentarzem po części dopiero oparkaniony utrzymuje się. Drugi kościółek św. Michała drewniany, pusty we wszystkich częściach prawie mocno nadruginowany lecz podług dekretu reformationis rzecz o jego rozebranie idzie. Trzeci kościół jest w Rostkowie drewniany piękny i wesoły, lecz już reparacji niezwłocznej potrzebuje, porządny i dostateczny jak na to miejsce w srebra i inne sprzęty po jezuitach zostawione a w ochędstwie całości i porządku bardzo dobrym utrzymywane od W. Zielińskich stolnikostwa różańskich. Kapelana zawsze trzymają reformata tenże W. stolnik dziedzic tychże dóbr tu mieszkający. Kapelan ten miewa msze i nauki, spowiedzi słucha i Sanctissimum zachowuje zawsze, ekspozycja bywa na dni Wielkanocne i na św. Stanisława Kostkę, który się w tym miejscu urodził, a rodziców jego i brata ciała leżą w tym parafialnym kościele w kaplicy ich funduszu. Nadto ten kościół w Rostkowie zaszczycony znacznymi relikwiami św. Teodora złożonemi w trumienne szklanej. Czwarty kościółek czyli kaplica drewniana w boru wsi Bartnik nie bywa w nim żadne nabożeństwo, bo jest zakazane od zwierzchności dla wielu znacznych nieprzyzwoitości, które tam bywały. Kaplic prywatnych nie masz, zborów czyli kryplów dysydenckich i bóżnic żydowskich nie masz.

171. PRZEWODOWO

1782 AW. 309 k. 139

Żydów jest 27, dysydentów nie masz żadnego. Nie ma kaplic prywatnych ani miejsc modlitwy innych wyznań.

1783 AW. 312 k. 129

Dysydenta nie masz żadnego. Żydów obojej płci także starych, dorosłych i dzieci razem 27. Kaplic żadnych nie masz.

172. PRZYTUŁY

1783 AW. 311 k. 172

Lutrow osób 2, żydów 106. Kaplic nie ma.

173. PUŁTUSK

1781 AW. 304 k. 432

Kościółów osobnych murowanych są trzy. Kościół Marii Panny na Starym Mieście, który należy do JWX kanonika Hassmana, do nas zaś wikariuszowy cmentarz, z którego bierzemy pokładne. Drugi św. Marii Magdaleny przy zamku, ten należy do JX Wyszkowskiego proboszcza radzikowskiego. Trzeci kościół św. Krzyża za miastem, ten należy do Seminarium. Dochody tych kościołów nie są nam wiadome. W tej parafii jest jeszcze jeden kościółek we wsi Kacicach, gdzie i w tym kościele odprawuje się msza św. Przez te kościoły żadna krzywda nie czyni się kościołowi parafialnemu ani też żadne abusus. Szkół żydowskich w tej parafii żadnych nie masz ani żadnych bóżnic, ani inszej wiary nie znajdują się ludzie i cmentarzów nie mają.

1782 AW. 309 k. 142

Lutra żadnego nie masz, chociaż który przyjdzie to zawsze rowokuje. Żydów w parafii pułtuskiej znajduje się wszystkich 60. Kaplica jedna jest w Kacicach. Kościoły zaś w Pułtuskach są te: Panny Marii, św. Krzyża, św. Marii Magdaleny, św. Ducha, który teraz pogorzał. Kapliców prywatnych nie masz ani kapelanów. Jako nie znajdują się dysydenci w parafii pułtuskiej tak też nie mają żadnego miejsca do nabożeństwa, żydzi także nie mają bóżnic swoich.

1783 AW. 312 k. 134

Kościoły dobrze murowane są trzy. Kościół P. Marii, który należy do JX Hassmana kanonika pułtuskiego, przy którym na cmentarzu zwykli się chować zmarli parafianie, z którego a nie z kościoła biorą wikariusze na pokładne podług ustawy. Ten kościół jest na Starym Mieście. Drugi kościółek jest św. Marii Magdaleny, który przez komendę trzyma JX Wyszkowski kanonik płocki. Trzeci kościółek jest św. Krzyża leżący za miastem, należy do Seminarium pułtuskiego. W tej parafii jest jeszcze jeden kościółek murowany w Kaczycach po jezuitach, gdzie odprawuje się msza jedna w dzień święty za indultem. Przez te kościoły żadna krzywda nie czyni się kościołowi parafialnemu. Żydowskich w tej parafii żadnych szkół nie masz, ani bóżnic, ani wiary innej ludzi, ani cmentarzów żadnych. Żydów dorosłych jest 18, żydówek 12, dzieci żydowskich 25.

174. PUSTELNIK

1775 AW. 294 k. 53

Oratoria czyli kaplice tak publiczne jako i prywatne lub od kościoła osobne tudzież ani w domu żadnego nie znajduje się, jako też w granicach tejże parafii ani szkół lub bóżnic żydowskich, ani też żadnych nie masz zborów różnych od nas religii ludzi.

175. RACIĄŻ

1775 AW. 291 k. 45

W tej parafii w żadnym dworze nie masz kaplic, a przeto też żadne się nie dzieją parafialnemu kościołowi pokrzywdzenia. Acz się po arendach w tej parafii znajdują żydzi, oni jednak ani szkół ani synagogi w tej parafii nie mają. W szabat tylko schodzą się do arendarza raciańskiego i tam swoje zgiełki odprawują. W okolicy tutejszej parafii nie masz akatolików albo obojej religii ludzi, a przeto to też i kryplów lub bożyszczów nie masz. Żydzi zaś chowają się w swym kierchowie w Drobinie innszej parafii, za czym pozwoleniem i prawem mają tam wyznaczone miejsce do grzebania trupów wcale o tym nie wiem, tamtejszy pleban może o tym upewnić.

1781 AW. 302 k. 407

Był kościółek drewniany w Raciążu za miastem Najświętszej Marii Panny. W tej parafii w żadnym dworze nie masz kaplic, a przeto też żadne się nie dzieje parafialnemu kościołowi pokrzywdzenie. Acz się po arendach w tej parafii znajdują żydzi, oni jednak ani szkół ani synagogi w tej parafii nie mają. W szabat tylko schodzą się do arendarza raciańskiego i tam swoje zgiełki odprawują. W okolicy tutejszej parafii nie masz akatolików albo obojej religii ludzi, a przeto też i kryplów lub bożyszczów nie masz. Żydzi

zaś chowają się na swych kierchowie w Drobinie inszej parafii, za czym pozwoleniem i prawem mają tam wyznaczone miejsce do grzebania trupów wcale o tym nie wiem, tamtejszy pleban może o tym upewnić.

1782 AW. 308 k. 186

W tym mieście Raciążu był niegdyś kościółek, który zdezelowany i pusty został, lecz ten w pogorzeli miasta spłonął. Miał na fundusz jak uczą wizyty ogrodów dwa. Kto był jego kolatorem, o tym dokumenta nie upewniają, sprzęty zaś jego, kielich jeden srebrny i puszka pozłacana srebrna złamana. Ornatów dwa muchajerowych, kaplicy żadnej w całej parafii nie masz.

1783 AW. 312 k. 134

W tym mieście Raciążu był niegdyś kościółek, którym ja zdezelowany i pusty zastał, lecz ten w pogorzeli miasta spalony, miał na fundusz, jak uczą wizyty, ogrodów dwa. Kto był jego kolatorem, o tym dokumenta nie upewniają. Sprzęty zaś jego kielich jeden srebrny i puszka pozłacana srebrna złamana, ornatów dwa majerowych. Kaplicy żadnej w całej parafii nie masz. Dusz zaś innej religii oprócz żydów po arendach w dobrach ziemiańskich i samym miasteczku Raciążu jest 25, którzy do kachału drobińskiego należą, a tamże i ciała zmarłych swoich chowają nie mając żadnego miejsca w tej parafii ani do schadzek powszechnych ani kierchowie determinowanego w tej parafii.

176. RADOMIN

1781 AW. 301 k. 214

Kaplic także osobnych od kościoła nie masz. Lutrzy we wsi Rętfiny zwanej miewają swoje nabożeństwa prywatne, na które się schodzić zwykli do jednej chałupy. Mają swój kierchof do chowania się za pozwoleniem dziedzica. Podobnym sposobem i na Gaju ciż lutrzy nabożeństwa swoje odprawują, do których się z Rumunków w granicach radomińskich będących na toż nabożeństwo schodzą i tam się na kierchofiu chowają od dziedzica pozwolonym, do siedmiu lat chowają się przy kościele.

1782 AW. 306 k. 51

W tej parafii klasztorów, szkół tak publicznych jak i prywatnych tudzież oratoriów czyli kaplic tak osób wiary katolickiej jako i różnej od niej oraz bóżnic żydowskich żadnych nie masz. Lutrzy tylko w Rętfinach schodzą się do chałupy jednej na prywatne swoje nabożeństwo za pozwoleniem dziedziców. Podobnież ci lutrzy czynią w Gaju Rumunku Radomińskim i innych przyległych Rumunkach Radomińskich.

177. RADZANÓW

1775 AW. 295 k. 139

Do Radzanowa przed lat 10 jak wygnani żydzi ze Szreńska przyciągnęli i dochowali się, dla których dom wielki z kominem na środku domostwa kazał postawić W. dziedzic Radzanowa, po bokach są izby dwie, w których żydzi mieszkają. W tyle tego domostwa obszerne mają swoje oratorium i to domostwo takie zowie się bóżnica, z którego corocznie płacą sumę do dwora ratowskiego. To zaś domostwo gdy zaczęto budować pod przykazem pańskim wszyscy głosili, że dla sukienników budują domostwo, a gdy zostało skończone dwór im pozwolił odprawiać nabożeństwo. W tej parafii żadnej osoby

nie masz inszej religii, a per consequens i oratorium oprócz żydów. Ci żydzi za miasteczkiem w odległości mają swój kierkut oparkaniony, na którym się chowają. Tego oparkanienia lubo ksiądz pleban nie pozwalał przecież nie wskórał, bo dwór żydom wyraźnie tego słuchać nie kazał. Parkanili swój kierków podczas przeszłej inkursji wtenczas gdy kilka niedziel stali Moskale w Radzanowie, gdzie dla takiej okoliczności doskonale przeskadzać temu nie można było.

1781 AW. 301 k. 680

Żadnego oratorium, żadnej kaplicy ani w kościele ani w parafii nie masz.

1782 AW. 306 k. 180

Żydów starych z dziećmi 160. Innej religii ludzi nie masz. Co w czasie przywoitym to jest podczas następującej kołedy terażniejszy ksiądz pleban dokładnie zlustrować i opisać przyrzeka i wszystkich parafianów tak jak jest w ordynacji nakazano w rejestra zapisać obowiązuje się. Kaplic i kościołów oprócz parafialnego radzanowskiego i kościoła w Ratowie XX Bernardynów nie masz w parafii. Innej różnej od nas wiary ludzi nie masz w tej parafii oprócz żydów, którzy mają dom osobliwy do nabożeństwa swego czyli bóżnicę i miejsce do pochowania jako też i szkołę.

178. RADZANOWO

1775 AW. 290 k. 207

Kaplic tak publicznych jako i prywatnych w tej parafii nie masz ani żydów ani inszej żadnej sekty ludzi.

1781 AW. 302 k. 203

Kaplic tak publicznych jako i prywatnych w tej parafii nie masz. Sekty żadnej także ludzi ani bóżnic ani cmentarzów oprócz jednego arendarza żyda we wsi kapitulnej, u którego znajduje się osób 4 żydowskich.

1782 AW. 308 k. 148

Heretycy ani starzy ani młodzi nie znajdują się. Żydów mężczyzn 2, żydówek 3. Ani kaplic publicznych ani kościołów w parafii, oratoria prywatne i żadni kapelanowie nie znajdują się. Loca devotionis to wszystko nie znajduje się w parafii.

1783 AW. 312 k. 88

Żaden heretyk w parafii nie znajduje się, żydówek 9. Ani oratoriów prywatnych ani kapelanów nie ma.

179. RADZIKI DUŻE

1775 AW. 283 k. 153

Kaplice czyli oratoria privata znajdują się 2, z których jedna w Radzikach Małych. W kaplicy tej jako w wszystkim ozdobnej odprawuje się msza cum consensu ecclesiae Romanae et officis Plocensis. Druga w Półwiesku Wielkim jest murowana, ale jeszcze w niej żadnej mszy nie było, bo w niej absolute nie masz, tylko jedne ściany i drzwi do niej. W kaplicy w Małych Radzikach w pałacu murowanym znajduje się ołtarz w framudze zamykany, ozdobiony wizerunkiem Pana Jezusa konającego, N. Panny Niepokalanego Poczęcia, Narodzenia Pańskiego, św. Franciszka Xawerego, który cały re-

likwiami osadzony. To wszystko za szkłem szlifowanym. W tymże ołtarzu znajdują się osoby 4 rżnięte lakierowane chińskim pokostem, św. Józefa, św. Franciszka i Antoniego, św. Jana Nepomucena na postumentach podobnie lakierowanych, każda z nich trzyma relikwiarzyk mały. Obrusów do tego ołtarza 6, tuwalnia 1, kielich z pateną srebrny wewnątrz wyłaczany 1, korporałów 5, ręczników 4, puryfikaterzów 20, albów 3, ornatów 3, jeden parterowy biały w złote kwiaty oblamowany srebrnym galonem szerokim. Drugi biały przedniego malowania, który się tak na biało jako i na czerwone udaje, trzeci gradyturowy czarny z oblamką szeroką białą. Wszystkie z przynależnościami swemi. Do ubierania się szafa dębowa do chowania bielizny. Okno wielkie podwójne, ławka 1, w której osób siedzieć może 8, taca srebrna wielka z ampułkami srebrnymi wewnątrz wyłaczanymi. Portatył wmurowany i relikwie w nim zapieczętowane, krzyż mosiężny, kanon za szkłem, lichtarzy cynowych 2, srebrnych 2, mszały 2, oratorium 1, antepedium 1 w floresy wyszywane, na którym w środku Jezus. Posesor tej kaplicy jest WImć Jędrzej Płaskowski archidiakon pomezanski, kanonik warmiński i chełmiński jako też i WImćX Xawery Płaskowski kanonik chełmiński.

1781 AW. 301 k. 203

Żadnych osobnych publicznych kaplic i oratoriów w całej tej parafii nie znajdują się. Kaplice zaś prywatne w domach szlacheckich są dwie w tej parafii. Pierwsza w Radzikach Małych w samym pałacu WJX Płaskowskiego archidiakona pomezanski, w której wolno trzy msze odprawiać co dzień i na to ma Breve Apostolicum z Rzymu roku 1775 dnia 30 7-bris otrzymane i aprobowane w Warszawie roku 1778 dnia 31 Julii w kancelarii zađwornej JWXI Biskupa płockiego ad triennium, też kaplica dość ozdobna wewnątrz, której wszelki sprzęt należący do mszy dość jest przystojny i ochędożny, nie masz teraz żadnego innego kapelana, sami tylko obaj JXX Płaskowscy w niej msze w dni pozwolone odprawują, a w święta uroczyste gdy nie wolno tam mieć mszy do parafii ze mszami przybywają. Druga także jest w tej parafii prywatna kaplica u WP Mączeńskiej podstoliny sieradzkiej w Półwiesku za indultem w kancelarii zađwornej JOXCiaImć biskupa płockiego w Warszawie w roku 1779 Novembris otrzymanym, pozwolona aby się w niej mogła jedna msza odprawować, dopiero w terażniejszym roku jest wyreparowana, zatwierdzona przez X dziekana golubskodulskiego i benedykowanego, dosyć jest przystojna i ochędożna ze wszystkim sprzętem należącym do mszy tej kaplicy, jeszcze kapelana nie chowa, ale w dni pozwolone mieć tam mszę, trafia się, iż czasem XX zakonnicy podróżni lub goszczący znajomi miewają w tej kaplicy msze, lecz nie słyhać, aby więcej jak jedna na dzień msza się tam odprawiała. Żadne też prejudicta dla tych kaplic jeszcze nie przytrafiły się kościołowi parafialnemu ani też słyhać, aby się jakie nieprzywoitości i abusy w tych miejscach kaplicznych przytrafić mogły. W Radzikach Wielkich, w których jest ten kościół żydzi z dawna mieszkający mają swoją synagogę czyli bóżnicę w osobnym nie mieszkalnym i na to destynowanym domu, w którym swoje pseudo nabożeństwa odprawiają się i okopisko czyli kierkut za wsią, na którym swoje umarłe grzebia, odległy jest od wsi na czworo staj, leży przy drodze prowadzącej do rzeki Drwęcy, do którego idąc blisko kościoła swoje procesje zwykli odprawiać. Taż bóżnica żydowska ma być za pozwoleniem zwierzchności lecz instrumentu pozwolenia nie pokazują. Lutrzy także z dawna w tej parafii mieszkający mają w mieszkalnym domu szkołę na Rumienku Kierz Półwieski nazwanym,

do której na swe śpiewania się schodzą jest ta szkoła ich w mieszkalnym domu i kierkut też tamże na polu w miejscu cale nieznacznym i nieogrodzonym.

1782 AW. 306 k. 54

W tej parafii całej tak klasztorów jako i zakonników i zakonnice nie znajduje się żadnych ani szkół tak publicznych jako i prywatnych nie masz w całej tej okolicy. Kaplice zaś prywatne dwie w tej parafii znajdują się w Radzikach Małych i Półwiesku, na które potrzebne indulta swoje od zwierzchności pokazują. Na Rumunku Grodziska nazywanym lutrzy do domu na to wystawionego i mieszkalnego schodzili na swoje nabożeństwa zwykli w święta czynić. Także w Radzikach Wielkich żydzi z dawna mieszkający mają osobną bóżnicę, do której się na swe nabożeństwa schodzą, ma być także bóżnica żydowska za pozwoleniem zwierzchności, lecz pozwolenia nie pokazują.

180. RADZIKOWO

1774 AW. 296 k. 24

Kaplic publicznych ani też prywatnych po dworach szlacheckich nie ma w tej parafii.

1775 AW. 297 k. 89

Kaplic tak publicznych jak i prywatnych w tej parafii nie masz. Żydzi żadnej bóżnicy ani cmentarza nie mają toż ani innej od katolików religii ludzie.

1781 AW. 304 k. 642

W tej parafii ani publicznej ani prywatnej kaplicy żadnej nie masz, ani też szkoły czyli synagogy żydowskiej ani cmentarza.

1782 AW. 309 k. 183

Żadnej osoby dysydenckiej nie ma w tej parafii, żydów 5. Ani kaplic publicznych ani kościoła nie masz, ani oratorium żadnego. Dysydenci ani żydzi synagogy w tej parafii nie mają.